

Sommarboken

Sammanställning av enkät

2017

Katarina Larson



Sommarboken

Beskrivning av projektet

Sommarboken är ett läsförmedlande biblioteksprojekt vars fokus ligger på lustfylld fritidsläsning för barn mellan 8-12 år. Barnens läsning ska vara kravlös och utan motprestation. Biblioteken som deltar förbinder sig att arrangera minst 3 träffar under sommaren. Det litterära samtalet är i centrum vilket innebär att barnen på olika sätt ska få möjlighet att prata om sin läsning med varandra och en bibliotekarie.

En del av projektet är det Sommarbokenmaterial som består av bokväskor/bokpåsar, festivalarmband, klistermärken och bokmärken.

2017 har det även tagits fram en metodhandbok, med ekonomiskt stöd från Kulturrådet, som heter: *Lust till läsning - En metodhandbok för Sommarboken eller hur du pratar med barn om böcker och läsning*. Den ska verka som en inspirations- och informationskälla inför sommarens träffar men kan användas även i andra sammanhang som handlar om barn och deras lust till läsning

Projektet startade 2012, då deltog fem pilotbibliotek från Västra Götalandsregionen. Sommaren 2017 medverkade cirka 200 bibliotek/filialer från hela Sverige. Sommarboken har utvecklats till ett nationellt projekt och sen 2017 drivs det av Kultur i Väst.

Om utvärderingen

Detta är en sammanställning av den enkät som i slutet av augusti 2017 skickades ut till de bibliotek som deltog i projektet. Detta görs för tredje året i rad. Syftet med dessa utvärderingar är bland annat att få fram bibliotekens synpunkter om projektet Sommarboken och dess utvecklingsmöjligheter. Slutsatserna ligger sen till grund för och inspirerar till nästa års projekt. Allt för att ge biblioteken de bästa förutsättningarna för att Sommarboken ska bli ett lyckat projekt på "hemmaplan". Rapporten följer i stort sett de frågor som ställdes i enkäten även om de inte kommer i strikt ordning utan har satts ihop tematiskt. Utvärderingen avslutas med en kort sammanfattning som även innehåller de utvecklingsområden som framkommit.

Sommarboken 2017 och träffarnas deltagare

Det var 120 bibliotek/filialer från 15 län som svarade på 2017 års enkät (cirka 200 deltog i projektet). Det är en hög svarsfrekvens, vilket tyder på ett stort engagemang från biblioteken och lust att ge feedback på årets projekt. Flest svar (43,64 %) inkom från Västra Götalands län, där i princip alla bibliotek deltog.

Värt att tänka på är att biblioteken/filialerna som svarat är många och alla har olika förutsättningar

rörande till exempel ekonomi, personal, upptagningsområde och lokaler. Detta avspeglar sig självklart i svaren.

Enligt vad biblioteken rapporterat in var det minst 6614 (troligtvis många fler) barn som deltog, av dessa var 61 % flickor och 39 % pojkar. Deltagande pojkar har ökat med 7 % jämfört med 2016. Värt att notera är att i år skriver fler bibliotekarier att deltagande barn har gått från att tillhöra en tämligen homogen grupp till att bli mer uppblandade och olikartade.

En bibliotekarie skriver om barnen: *"En salig blandning skulle jag säga, allt från två nyanlända pojkar som inte kunde svenska så väl och knappt besökt biblioteket, till väldigt erfarna och lässtarka biblioteksveteraner"*

Enligt enkätsvaren är det flest biblioteksvana barn som deltar i Sommarboken. Det behöver inte betyda att barnen är på biblioteket för böckernas skull utan många av deltagarna "hänger på bibblan" utan att läsa och låna. De kanske främst sitter vid datorerna och spelar. Flera av biblioteken som deltar är också kombinerade folk- och skolbibliotek vilket innebär att barnen i större utsträckning besökt biblioteket och räknas därför som biblioteksvana.

Men annars är det läsvana flickor födda i Sverige som främst deltar i träffarna även om det blir fler och fler pojkar. På de bibliotek där man samarbetat med fritids ser det annorlunda ut. Där varierar deltagarnas bakgrund och läs- och biblioteksvana, genom denna samverkan har "nya" barn hittat till biblioteket.

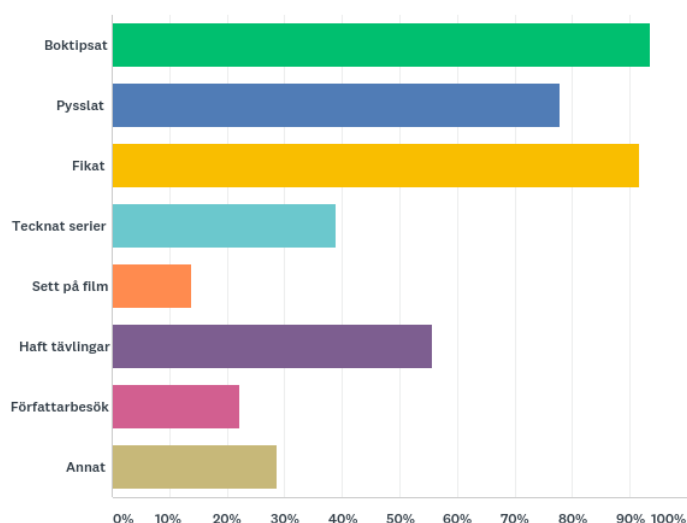
Självklart är bibliotekens och Sommarbokens deltagare en spegling av hur närområdet ser ut. Är det ett homogent medelklassområde har de besökande barnens i stort sett samma bakgrund.

Många bibliotek har också arbetat med uppsökande verksamhet. Som att bokbussen utökat sin rutt och besökt sommaröppna fritids. Det finns även exempel på hur man satsat på att hyra bussar som kör till andra delar av kommunen för att hämta barn. Då har de som bor där kunnat ta sig in till det centrala biblioteket utan att föräldrarna behöver köra dem. Bibliotekarien möter upp utanför biblioteket och efter träffen följs barnen av personal tillbaka till bussen. Detta har varit väldigt lyckat och många barn har kunnat delta som annars inte skulle haft någon möjlighet att ta sig in till kommunens centralort.

Träffarna

Nästan 70 % av de svarande biblioteken har haft 3 eller fler träffar. Till skillnad mot förra året är det fler som haft mer än 3 träffar. Att ha en träff varje vecka är inte ovanligt. De biblioteken skriver att kontinuiteten är viktig för att få deltagare att komma, därför samma plats, samma dag, samma tid. Då är det lättare att komma ihåg och mindre chans att missa.

Q7 Vad har ni gjort under Sommarboksträffarna?



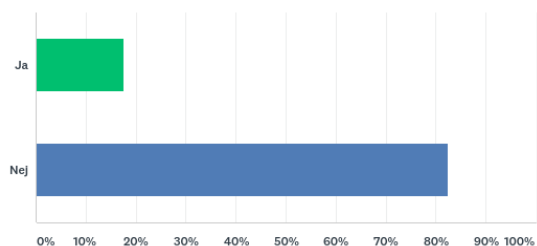
Boktips, fika och pyssel är viktiga aktiviteter på en Sommarboksträff. Det är inte bara barnen som uppskattar aktiviteterna även bibliotekarierna kan se förtjänster. Under de olika aktiviteterna kan man på ett naturligt sätt prata om böcker och ge boktips. Det är många bibliotek som har använt och inspirerats av årets tema, som var serier. Förra årets deckartema med en deckarvandring var också väldigt populärt.

Under kategorin Annat döljs andra kreativa sysselsättningar, vilket framgår av de 60 kommentarerna. Det är till exempel filmade boktips, lekar, lajv, Slow reading club, använda hemsidorna sommarboken.se och Barnens bibliotek. De har även släktforskats och man har haft träffar med teman som Harry Potter, Pride, Pokémon osv. Flera skriver även om att de haft högläsning eller tillsammans lyssnat på ljudböcker. Silent books har använts och då har barnen gemensamt skapat bokens text.

På frågan om vilka medier man visat under träffarna kunde man markera fler än ett svar. Den fysiska boken är fortfarande i oslagbar majoritet. Ljudböcker ligger på andra plats, i år är det fler som pratat om ljudböcker. På tredje plats kommer film som faktiskt färre har visat i sommar. Daisy, kategorin Annat (vilket innebär serier, sidor för programmering, manga och Barnens bibliotek) och tv-spel har däremot fått ett uppsving. Så här svarar en bibliotekarie. *"Vi har nämnt att det finns böcker i olika format men mest visat tryckta böcker och ljudböcker."* Detta visar hur viktigt det är att fortsätta prata om det vidgade textbegreppet och ge exempel på vad det innebär.

Delaktighet

Q10 Har barnen varit delaktiga i utformningen av träffarna?



Enligt Barnkonventionen, paragraf 12, har barn rätt att uttrycka sin mening och att höras i frågor som påverkar barnet. Viktigt att ta i beaktande när man planerar Sommarboksträffar. Det är fortsatt många som inte tar med barns tankar och åsikter vid planeringen av Sommarbokens träffar. Det är till och med färre än förra året! Det finns säkert många skäl till det som: tidsbrist, det är enklare att göra själv och som ett bibliotek skriver *"Det är väldigt svårt att få svar från barnen. Det är lättare om man kommer med konkreta förslag."*

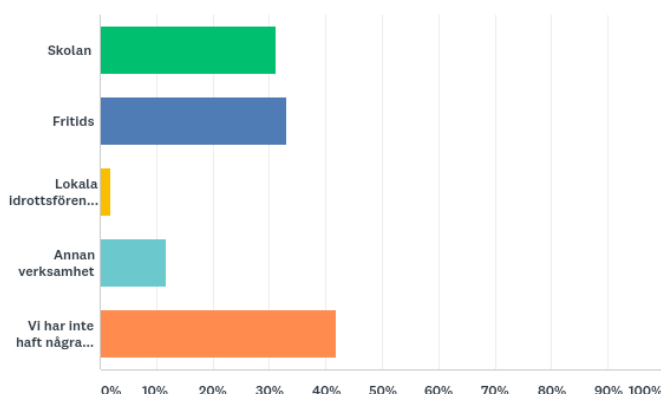
I kommentarerna kan man se hur några uttrycker att de först gjort en grovplanering över sommaren men sen har barnens önskemål fått styra hur träffarna blivit. Någon skriver om träffarna att barnen *"inte fått bestämma utformandet men innehållet."* Vilket verkar gälla för många bibliotek. För det kan vara svårt att *"få till det"* barnen önskar för som ett bibliotek påpekar *"alla ska kunna delta, oavsett ålder och hur väl man kan det svenska språket."* Andra menar att det varit viktigt att lyfta och tänka på barnens medverkan och talarutrymme på träffarna. De vuxna ska inte ta över. På ett biblioteks första träff fick barnen välja 2 av 11 aktiviteter, resultatet fick sedan styra sommarens upplägg av träffarna.

Ett steg vidare har de tagit som låter barnens åsikter finnas med redan i förberedelserna inför sommaren.

"Vi hade en förslagslåda på biblioteket där barnen fick lämna förslag. Dessa förslag tog vi med i planeringen av Sommarboken." Andra exempel är att låta barnens utvärderingar från tidigare år ligga till grund för sommarens upplägg, andra har frågat barn som brukar vara på biblioteket om hur de tycker träffarna ska utformas och någon har haft en planeringsgrupp med barn från bibliotekets bokklubb. På ett bibliotek har de haft Sommarboksvärdar som suttit med och varit aktiva i förberedelserna och planeringen av Sommarboken och som sen vid varje träff, i mån av tid, agerat värdar.

Samarbete

Q11 Vilka andra verksamheter har ni samarbetat med kring Sommarboken?



För att nå ut med information om Sommarboken till andra barn än de som regelbundet besöker biblioteket eller varit med i projektet tidigare, är det viktigt med samarbeten. Det har visat sig att skolan och i synnerhet fritids är verksamheter som är bra att vända sig till. Många skickar ut information om Sommarboken till närliggande skolor och finns det skolbibliotekarier så går informationen ut i klasserna via dem. Men som någon skriver *"Lite rädd att skolan gör det till sitt och den härliga lustläsningen försvinner då."*

Ett sätt att motverka detta är att personligen besöka skolor och klasser då blir det en tydlig koppling mellan Sommarboken och biblioteket. *"Vi har varit ute i alla åk 3 och 4 och informerat om Sommarboken. Det gjorde att vi lockade barn som annars inte brukar låna på biblioteket, till träffarna."*

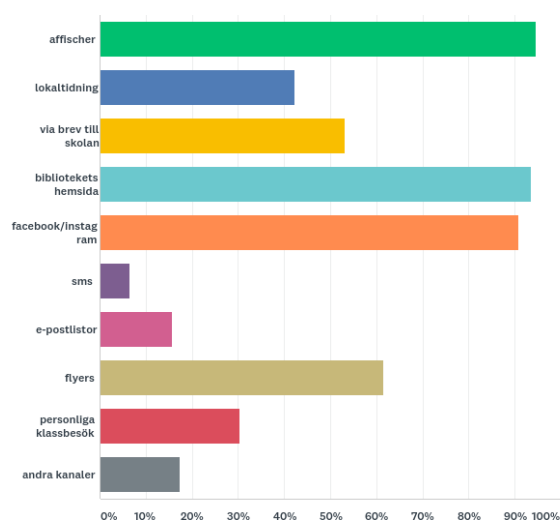
Men i år är det första gången, sen Sommarboken startade 2013, som fler bibliotek har samarbetat med fritids än med skolan. Kanske inte så konstigt eftersom sommaröppna fritids är bra arenor för läsfrämjande, då de inte har så mycket aktiviteter på sommaren och välkomnar ett samarbete kring det. Dessutom finns det alltid pedagoger som kan följa med barnen till biblioteket och gör att fler barn har möjlighet att delta i träffarna.

Bokbussar är genom sin mobilitet en fantastisk resurs för att nå ut till barn utanför städerna. I en kommun valde man att låta bokbussen besöka *"fem fritids på landsbygden. Vi informerade på plats innan och använde inte våra vanliga hållplatser utan parkerade i anslutning till fritids."* På ett annat ställe hade man en Sommarcircusbuss där Sommarboken fanns med. Den besökte 16 parklekar och fritidsgårdar. *"Personalen har haft sagoläsning och pratat böcker med barnen."*

Men det är fortfarande över 40 % som inte har några samarbeten utanför bibliotekets väggar, även om fler och fler upptäcker betydelsen av att samverka med andra. Enligt diagrammet har några samarbetat med lokala idrottsföreningar och i kommentarerna finns det exempel på utbyte med kommunernas kultur och fritidsavdelningar främst då fritidsgårdar. Ett bibliotek hade sin första träff på den lokala simhallen i samband med start av simskolan. Ett lyckat grepp. Resten av sommarens träffar förlades till biblioteket.

Marknadsföring

Q12 Genom vilka kanaler har ni gått ut med information kring Sommarboken?



På denna fråga kunde man ange fler än ett svar. Det är främst via affischer, bibliotekets hemsida och Facebook/Instagram som Sommarboken marknadsförs. Samverkan med andra verksamheter leder ofta till att fler barnen får informationen om Sommarboken. När biblioteken marknadsför projektet via hemsidan, Facebook och Instagram blir målgruppen till största delen barnens föräldrar eftersom Facebook/Instagram har en åldersgräns på 13 år. Men det är ingen nackdel eftersom då blir spridningen större.

Men via skolan och fritids når man alla barn och att finnas med i den lovfolder, som sammanställs i de flesta kommuner inför sommarlovet, är också ett väldigt bra och viktigt sätt att få ut informationen. Det är många bibliotek som använder sig av den kanalen. Ett bibliotek använde sig även av skolans intranät och kunde därigenom nå alla föräldrar/vårdnadshavare.

Muntlig information eller mail/SMS till pedagoger, föräldrar och barn som besöker biblioteket är också en vanlig väg att sprida datum och tider för sommarens träffar. *"Att nå barnen på barnens arenor är en konstant utmaning för oss. Som stadsbibliotek har vi inte samma mötesfrekvens med barnen som de integrerade biblioteken. Vi har riktat oss mycket mot barnens vuxna i hopp om att de ska förmedla Sommarboken till barnen."*

SMS är även bra för att påminna barn och föräldrar om sommarens träffar. Ett bibliotek skickade SMS till de barn som samtidigt som de hämtade ett Sommarboken-kit lämnade ett mobilnummer. Andra marknadsför sommarens evenemang lite mer jippobetonat, som när det är speciellt festliga dagar på orten. *"Vi hade invigning i början av sommaren när vi stod på gågatan utanför stadsbiblioteket och delade ut Sommarbokspaket och informerade om sommarens träffar."*

Men får man inte alltid den utdelning i form av deltagande barn som man hoppats på.

"Vi upplever att vi har använt samtliga kanaler vi har tillgång till. Trots detta är det få deltagare."

Då är det viktigt med utvärdering och kanske kontakta ett annat bibliotek i närheten för kunskapsutbyte kring hur de arbetat med marknadsföringen och upplägget av träffarna.

Varför delta?

Någon svarade såhär på varför de valt att vara med i Sommarboken. *”Gemensamt läsfrämjande projekt som känns igen, uppskattat material, viktigt att främja läslusten på fritiden och vi har så roligt!”*

Många av dessa synpunkter återkommer i de inskickade svaren. De kan sammanfattas i de två punkter:

1. Den läsfrämjande aspekten. De vill stimulera och väcka intresse för lustläsning på fritiden.
2. Viktigt att det händer något som är kul och gratis på biblioteket under sommaren och som lockar de barn som kanske inte vanligtvis brukar besöka biblioteket och de barn som inte reser iväg.

Flera nämner att konceptet och materialet som tas fram till Sommarboken är väldigt bra. Det gör ett större intryck och ger ett större ”värde” med färdigt material. Andra skriver om att nu börjar Sommarboken bli så etablerat och omtyckt att barnen och deras föräldrar tidigt frågar efter när i juni det ska starta. Ett bibliotek deltar *”för att det är oerhört uppskattat bland våra barn samt att vi ser en effekt av detta med återkoppling från både barn och vuxna.”* Något som flera även lyfter är att barnen får ett mer lustfyllt förhållande till biblioteket och att personalen får en annan, mer personlig relation till de deltagande barnen jämför med när de kommer klassvis från skolan med till exempel uppdraget att de måste låna en bok. Att projektet dessutom går att genomföra även på ett litet bibliotek med sämre resurser är ett väldigt stort plus. Varje bibliotek genomför Sommarboken utifrån de förutsättningar de har. En annan aspekt som framförs är att Sommarboken är gratis och ett komplement till alla andra sommarlovsaktiviteter som förekommer i en kommun vilket gör att valmöjligheten blir större och det finns något som passar varje barn.

Erfarenheter

”Detta är den enskilt festligaste och mest givande punkten varje år vad gäller läslust och den fria lustläsningen. ... Det frågas om Sommarboken långt innan det är dags. Alla längtar.”

Många skriver om att det finns ett stort positivt intresse kring Sommarboksträffarna både från barn och föräldrar. Barn tycker det är kul och vill gärna träffa andra barn som läser. De vill berätta om sina läsupplevelser och även få och ge boktips. Genom projektets villkorlöshet och låga trösklar når man även de läsovana. Materialet och den nationella spridningen lyfter projektet till en högre nivå och gör att det blir ett mer ”statusfyllt” arrangemang.

Andra erfarenheter som avspeglar sig i svaren handlar om träffarna. Det kan vara svårt med planeringen när man inte vet hur många som kommer och det är viktigt att lägga träffarna så att de inte krockar med andra evenemang i kommunen som till exempel fotbollsläger.

Fler träffar i början av sommaren än i slutet tycker någon. Tiden är viktig. Helst samma tid, samma dag och samma plats. Då är det lättare att komma ihåg och deltagandet blir större. Men alla har inte möjlighet att ha många träffar, då är det ändå viktigt att det inte går för lång tid mellan dem. Vissa förespråkar drop in, andra inte.

Några skriver om vikten av förberedelser för att allt ska bli så bra om möjligt och att det tar tid att planera. Andra menar att det kan bli väl så bra om man är flexibel och inte planerar allt utan anpassar sig efter barnen och deras läsning vilket leder till bättre möten. Ett varierat program med aktiviteter som passar många är viktigt. Tema för träffarna är ett tips. Gärna något ”dragplåster”

som ett författarbesök. Men man får inte glömma samtalet kring vad barnen läst och hitta bra former för det.

Att våga prova nytt, att chansna på annat än det vanliga, utvecklar läsfrämjandet. Som att använda bokbussen och verka uppsökande eller att ha Sommarboksträffar på turné i kommunen. Lämna bibliotekslokalerna på olika sätt har varit lyckosamt. *”Bra att vi flyttade ut och sökte upp barnen i samband med simskolan. Lyckat att ha bokhäng i anslutning till simhallen under sommaren. Bra och kul att samarbeta över förvaltningsgränserna.”*

I år har flera bibliotek startat upp ett samarbete med närbelägna fritids. Det kan innebära att grupperna blir större och inte så homogena sett till läsvana. Detta kan kräva en annan planering av träffarna och mer personal. Men kul, då andra barn än de redan biblioteksvana får chans att ta del av allt biblioteket har att erbjuda. Samverkan med andra som skolan, fritids, andra bibliotek och verksamheter i närheten är ett utvecklingsområde som många skriver om. De vill bli bättre på detta, ta personlig kontakt tidigare för att utveckla träffarna och få fler barn att delta.

Många skriver om hur de till nästa år ska satsa på att få barnen mer delaktiga tidigt i utformningen av sommarens träffar. Barnen är intresserade och engagerar sig gärna, ett exempel på det är de Sommarboksvärdar som ett bibliotek infört och som varit väldigt lyckat. De ska till nästa år utveckla det vidare.

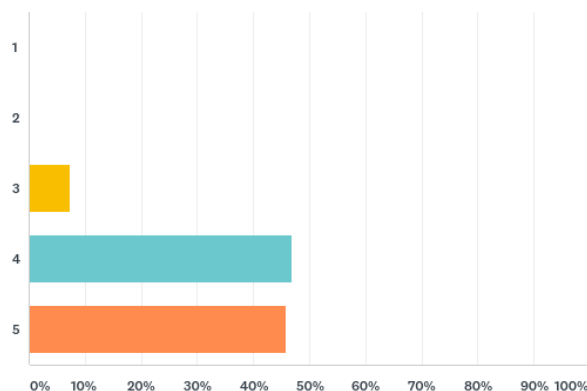
För ett antal bibliotek är det svårt att nå deltagare mitt i sommaren medan andra skriver om att efterfrågan på sommaraktiviteter är stor. Självklart beror det på hur det socioekonomiskt ser ut i närområdet och om många barn är hemma över sommaren. Men det kan också vara så att barnen glömmer av tiden, vilket några bibliotek har löst genom att skicka SMS till barnen och/eller deras föräldrar. Flera skriver att de försöker att inte ha föranmälan till träffarna för det kan verka avskräckande medan andra tycker att då har de ingen aning om hur många som kan tänkas komma och det blir svårt att planera.

Många poängterar hur viktigt det är med marknadsföring och att tidigt gå ut med information och reklam kring Sommarbokens träffar. De behöver bli bättre på detta och tänka nytt. I synnerhet för att nå de barn som vanligtvis inte kommer till biblioteket.

Att det krävs en annan planering för att arrangera träffar under sommaren är det många som skriver om. Det är ibland svårt att få till det med personal i semestertider och det finns inga pengar till vikarier. *”Fler kollegor skulle behöva vara involverade.”* Det är väldigt viktigt att få fler i personalstyrkan att bli engagerade både i planeringen inför och vid träffarna så att allt inte hänger på en person – oftast barnbibliotekarien.

Projektet Sommarboken

Q17 Vad tycker ni om projektet Sommarboken som helhet? Ange på en skala 1 till 5 där 1 betyder inte bra och 5 betyder mycket bra.



92,66 % av de som svarat på enkäten gav Sommarboken betyg 4 eller 5. Glädjande nog högre än förra årets 88 %. Många är väldigt positiva och uttrycker sig i samma anda som detta svar.

"Konceptet är bra, materialet om erbjuds är fint och friheten att göra lite vad en vill med träffarna är uppskattat 😊."

Glädjande nog är det många som vill delge sina idéer och tankar om projektet och vad Kultur i Väst kan förbättra. En del skriver om hur materialet, som ingår i de två paketen, skulle kunna förändras eller bytas ut. Några menar att barnen tycker det är för töntigt, andra uttrycker att det är väldigt snyggt och barnen verkligen uppskattar det. Konceptet prisas av de flesta men några nya deltagande bibliotek vill ha tydligare instruktioner om vad Sommarboken är och hur man ska arbeta med det.

De flesta kommentarerna handlar om att de uppskattar allt som finns att ladda ner från hemsidan och de vill gärna ha mer frågesport, tips på pyssel och foldrar att dela ut på träffarna under sommaren. Fortbildningsdagarna är omtyckta och viktiga. Kanske ska man filma delar av dem i framtiden så att tillgängligheten blir större och fler kan ta del av vad som togs upp.

Sen två år tillbaka har vi haft ett årligt tema, vilket fått positiva reaktioner. Men biblioteken vill veta det blivande temat tidigare för att kunna följa upp och planera in det i sin programverksamhet och sina aktiviteter. Det finns önskemål om en ambulerande pysselinspiratör, större Sommarbokenträffar för barnen i regi av Kultur i Väst eller större arrangemang i form av författare/skrivpedagoger som till reducerat pris kan bokas via Kultur i Väst.

Sammanfattning

Det var ett stort antal av de deltagande biblioteken som svarade på 2017 års enkät om Sommarboken. Som tidigare år är det främst läsvana flickor födda i Sverige som varit med. Men i år har fler pojkar deltagit jämfört med förra året. Att antalet pojkar och att grupperna varit mer blandade i fråga om läsvana och biblioteksvana är glädjande. Ett skäl till detta är troligen att samarbetet med fritids ökat bland biblioteken och "nya" barn har varit med.

I år har antalet träffar på biblioteken ökat eftersom många har haft fler än 3 träffar. De skriver om vikten av kontinuitet i fråga om tid, dag och plats för att få barnen att komma under sommaren. Det gäller att dels ha ett bra forum för samtal kring det som lästs och dels ha kreativa aktiviteter

som lockar.

Det är i särklass vanligast att man visar fysiska böcker på träffarna, även om det i år har visats fler ljudböcker så ligger andra medierna långt efter boken. Detta visar på vikten av att prata om och ge exempel på det vidgade textbegreppet för att inkludera fler barn.

Barns delaktighet är viktigt och barn har rätt att vara med och påverka de aktiviteter som de medverkar i. Men i år har biblioteken uppgett att barnen i mindre utsträckning varit med i utformandet av Sommarboken. Men det finns undantag. Ett bibliotek har haft Sommarboksvårdar som innebär att barn har varit med i hela processen från planering till Sommarboksavslutning.

I år är det första året som sammanlagt fler bibliotek har samarbetet med fritids än med skolan. Fritids är bra och givande att bjuda in men kräver annan planering och mer personal, eftersom grupperna ofta blir större och barnens läsvana varierar. Har man ingen kontakt med en skolbibliotekarie har det visat sig att personliga besök på skolor ger mer än att bara skicka informationsmaterial. Samarbeten med andra, som lokala idrottsföreningar eller andra kommunala förvaltningar, är viktigt och ger en större möjlighet att få fler barn att komma till träffarna. Ändå är det 42 % av biblioteken som inte samverkar med någon utanför bibliotekets väggar. Mobila enheter som bokbussar är utmärka eftersom de kan verka uppsökande och nå de barn som inte har möjlighet att ta sig till biblioteken.

Marknadsföring sker genom olika kanaler och det är väldigt viktigt att tänka nytt för att nå ut med information och locka andra barn än de som oftast kommer. Bibliotekens vanligaste vägar är hemsidan, affischer och flyers. Via Instagram och Facebook når man främst föräldrar. SMS är ett bra verktyg för att påminna om träffarna då i stort sett alla, gäller både barn och vuxna, har en mobil. Varför deltar man då som bibliotek i Sommarboken? Många skriver om att det är ett bra koncept som fungerar både för stora och små bibliotek samt att Sommarbokspaketet ramar in och förstärker. Det årliga temat är uppskattat, så även det material som finns att ladda ner.

Men det viktigaste är:

1. Den läsfrämjande aspekten. De vill stimulera och väcka intresse för lustläsning på fritiden.
2. Viktigt att det händer något som är kul och gratis på biblioteket under sommaren och som lockar de barn som kanske inte vanligtvis brukar besöka biblioteket och de barn som inte reser iväg.

Bibliotekens erfarenheter visar att barn gärna träffar andra barn och pratar om böcker och om vad de läst. Träffarna är centrala men de kan vara svåra att planera. Personalen är på semester och ingen vet hur många som kan tänkas dyka upp. Men det är viktigt att våga ta nya grepp för att utveckla Sommarboken, som att till exempel lämna bibliotekslokalen och ha träffarna någon annanstans eller boka en buss som hämtar barnen till träffarna.

Sommarboken stämmer väl överens med den av Kulturrådet framtagna definitionen av läsfrämjande i handlingsprogrammet 2014:

- göra läsare av läskunniga
- öppna vägar till litteraturen för den som inte läser
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur
- ta bort hinder för läsning, bredda en repertoar och stärka läsarens självförtroende och läsaridentitet.

Utvecklingsområden för Sommarboken

- *Vidgat textbegrepp:* Det är viktigt att lyfta fram och ge exempel på hur man via andra vägar än den fysiska boken kan nå berättelser i olika format. Då inkluderas fler barn oavsett läs- eller språkvana. Kultur i Väst gör det genom att nästa år (2018) ha muntligt berättande som tema för Sommarboken.
- *Delaktighet:* I årets enkät visade det sig att färre barn än tidigare har varit delaktiga i planeringen och utförandet av Sommarboken på de lokala biblioteken. Barn har rätt till att vara med och påverka aktiviteter som de deltar i. Redan initialt då planeringen inför sommaren inleds och fram till sista träffen. Och självklart få fokus under träffarna. Genom metodhandbok, nyhetsbrev och utbildningsdagar som Kultur i Väst arrangerar kommer frågan att lyftas.
- *Samarbete.* Det är fortfarande nästan hälften av alla bibliotek som inte samarbetar med någon utanför bibliotekets väggar. Då är det svårare att nå andra barn än de som ändå besöker biblioteket. Genom samverkan vidgas kontaktnätet för det lokala biblioteket. Viktigt att lyfta och påminna biblioteken om.
- *Marknadsföring.* Hur kommunicerar biblioteken ut sina Sommarboksarrangemang? Flera skriver om en frustration kring att antalet barn som deltar. De vill att fler ska komma till träffarna men upplever att de använt de kanaler som finns till hands. Det är viktigt att fundera kring hur man gör på de bibliotek som lyckas nå ut och få många barn att komma till sommarens träffar och sen inspireras av dem.

En sista kommentar från enkäten.

”Tack för i år Kultur i Väst. På återseende.”